

R A P O R T

asupra

situației din partidul național-tărănesc.

286
-140-

Structural, p.n.t. nu se prezintă ca o unitate, ci este compus din mai multe compartimente, aproape separate unele de altele ca activitate și pe care le apropie numai firma comună și scopul final : venirea la putere.

Cele mai importante din aceste compartimente sunt :

1. Grupul din jurul lui Iuliu Maniu;
2. " " " " Ghiță Popp;
3. " " " " Ion Mihalache;
4. " " " " Dr.N.Lupu;
5. " " " " N.Penescu;
6. " " " " Mihai Popovici;
7. Grupurile regionale din jurul anumitor personalități politice;
8. Grupul legionar.

În raportul de față, vom analiza pe rând fiecare din aceste grupări :

1. Grupul MANIU. Acest grup nu trebuie privit sub aspectul statutar al colaboratorilor lui Maniu, adică nu toți acei pe care statutele partidului îi pun în situația de a fi apropiați președintelui, resp.Maniu, în calitatea lor de membri ai forurilor conducătoare. Relațiile dintre aceștia și Maniu nu sunt totdeauna sincere.

În fapt, grupul acesta se compune din ardeleni, bătrâni și tineri, ce nu trec de 20 înși ca număr, bineînțeles socotind numai personalitățile, cum ar fi de pildă : ILIE LAZAR, AUREL DOBRESU, dr.C.HAGBA, ROMULUS POP, DANILA POP, etc. În special, în jurul lui Maniu, se găsesc ardeleni de religie unită. Din așa zisul grup "manist", președintele utilizează, dar numai cu misiuni precise, fără ca să li se destăinuiească, pe de-a'ntregul, pe : AUREL LEUCUTIA, dr.V.SOLOMON, OTTULESCU, EMIL GHILEZAN, AUREL MALDARESCU, PETRUSCA, V.SERBICI, etc. O a treia categorie de "manişti" ar constitui-o persoane cum ar fi cazul lui GHITA POPP, care - în răstimpul celor patru ani de dictatură antonesciană - a fost singurul activist din partid și mai ales autorul memoriilor, buletinelor și oricărei activități scriptice semnate de Maniu. Cu toate acestea, Maniu nu are deplină încredere în Ghiță Popp, deoarece - imediat după primul

- 2 -

285 - 141

marșeiu mondial - Ghiță Popp a atacat prin presă violent pe Maniu, pentru politica sa de duplicitate, atacuri pe care Maniu nu le uită și despre care îi amintește cu orice ocazie.

Gh. Popp, luând poziție - După 23 August - împotriva echipei Leucuția-V. Solomon-Ghilezan, această echipă - prin autoritatea sa de finanțatori ai lui Maniu - i-a creiat pe lângă acesta și Mihai Popo-nențin totuși sub un aspect cordial, pentru că Maniu își dă seama că p.n.ț., în afară de grupul Ghiță Pop, nu are prea mulți activiști și mai ales oameni de capacitate și probitate morală.

2. Grupul GHITA POPP. Acest grup a luat ființă în 1938, sub guvernarea lui ARMAND CALINESCU, având ca scop regenerarea partidului național-țărănesc, compromis prin puternicele dizidențe ivite în sânul său și prin necinstea unei mari părți din fruntașii partidului. Realizarea acestui grup s'a făcut prin sudarea mai multor echipe de tineri protestatari, printre care ardelenii : Dr. AUG. VIȘA, C. RADOCEA, LEONTIN PARVU, Dr. COZMAN, VICTOR POP, Ing. EMIL SERBAN, etc., la care - pe la sfârșitul anului 1938 - a aderat echipa ANTON ALEXANDRESCU, MOLDOVAN, MAZILESCU, ION D. ION și SIMION, regăteni, apoi, la începutul anului 1939 echipa : VANDORA, M. GHEORGHIU, Ing. STOENESCU, GH. STANESCU, RENE FRATILA, MIRCEA IONESCU, IUCA, CANTEMIR, tot regăteni. Sudura între aceste trei echipe, odată implinită, a fost metodic coordonată de Gh. Popp, care le-a utilizat în activitate clandestină, până la 23 August.

După această dată, grupul Gh. Popp, care - până atunci - fusese recunoscut de Maniu ca singurul aspect activ al p.n.ț., a fost înlăturat. Maniu lucrând cu echipa Leucuția-V. Solomon, ajungând până acolo încât pe Vișa și Radocea, care stătuseră 3 ani în închisoare, să nu-i primească în audiență. A urmat din partea acestui grup două proteste scrise, întocmite de Vișa și Anton Alexandrescu, apoi membrul-protest întocmit de Vandora, în care atacau echipa Leucuția - V. Solomon, acuzându-i de afacerism și de sabotarea viitorului partidului, și apoi defecțiunea Anton Alexandrescu.

3. Grupul MIHALACHE. În jurul lui Mihalache au gravitat membrii partidului trecuți prin școala dela Câmpulung, în majoritate foști în ramura țărănistă a partidului. Unii dintre aceștia - majoritatea cu idei de stânga - s'au îndepărtat de Mihalache, după plecarea sa la Frontul Renașterii Naționale în anul 1938, o parte trecând la Maniu, cum a fost cazul lui Anton Alexandrescu, și al prietenilor săi.

- 5 -
+
+ +

- 144 -
282

Caracteristic partidului național-țărănesc este faptul că toate aceste compartimente nu numără în total mai mult de 200 inși, care nici ei - în majoritate - nu depun silințe mai de activitate în folosul partidului.

Popularitatea partidului național-țărănesc nu se datorește, nici cea de ieri, nici cea de azi, activității cadrelor sale, ci motivului că - în momente grele - el se situează în opoziție, lăsând riscul inherent al impopularității celor care guvernează. Dintre acești 200 inși, care activează, cea mai mare parte sunt elemente de mână două și aproape toți la un loc sunt preocupați numai de grija de a nu-i uita Maniu la față, pentru a-și aminti de ei în clipa împărțirii roadelor unui eventual succes.

Astfel că, dacă am privi atent și ca buni cunoscători activitatea partidului național-țărănesc, o putem califica mai mult ca o activitate simulată, și nici de cum efectivă.
